

Information gällande

SMÅ DRICKSVATTEN- ANLÄGGNINGAR

Från 1 januari 2015 ska alla dricksvattenanläggningar registreras som en egen anläggning. Detta häfte ger information om vad som krävs och vilka handlingar som ska skickas in till Miljö- och stadsarkitektkontoret.

De dricksvattenanläggningar som finns ska registreras och riskklassas som en egen anläggning hos miljö- och stadsarkitektkontoret. Dricksvatten från dessa anläggningar ska uppfylla kraven i *Livsmedelsverkets föreskrift om dricksvatten (SLVFS 2001:30)*, nedan kallad dricksvattenföreskriften. Eftersom dricksvatten räknas som ett livsmedel ska även de krav som finns i livsmedelslagstiftningen uppfyllas.

Vilka dricksvattenanläggningar ska registreras?

De som är skyldiga att registrera sig är:

- De som producerar mer än 10 m³ dricksvatten per dygn.
- De som försörjer fler än 50 personer.
- Allt dricksvatten som erbjuds via en kommersiell verksamhet (t.ex. restauranger, livsmedelsindustrier, camping, fastighetsägare som hyr ut bostäder m.m.).
- Allt dricksvatten som erbjuds via en offentlig verksamhet (t.ex. förskola, skola, bibliotek m.m.).

Anmälan och underlag

Blanketter för anmälan om registrering av dricksvattenanläggning samt underlag för beslut om riskklassificering finns att hämta på kommunens hemsida. Det går även bra att kontakta kommunens miljö- och stadsarkitektkontor. Blanketten för anmälan om registrering ska fyllas i med fullständiga uppgifter och lämnas till miljö- och stadsarkitektkontoret senast 14 dagar innan dricksvattenanläggningen tas i bruk.

Avgifter

Det tas ut en avgift vid registrering av dricksvattenanläggning. De anläggningar som tidigare har lämnat uppgifter om eget vatten är undantagna denna avgift. Dricksvattenanläggningen ska också riskklassas av miljö- och byggnadsnämnden för att konstatera hur mycket tid som kommer att åtgå för kontroll av anläggningen. Denna tid är beroende av vad det är för typ av vatten och producerad mängd per dygn. En årlig kontrollavgift tas ut. Hur stor den årliga kontrollavgiften är står i proportion till kontrolltiden.

Observera! Om resultaten av dricksvattenprovtagningen inte bifogas handlingarna kommer miljö- och byggnadsnämnden riskklassificera grundvatten till Mellanrisk och ytvatten till Högrisk.

Egenkontroll

Dricksvattenproducenter ska uppfylla relevanta krav i livsmedelslagstiftningen, bland annat kravet på egenkontroll. Egenkontroll innebär såväl förebyggande åtgärder som kontroll i efterhand. Egenkontrollens omfattning och innehåll kan variera beroende på typ av dricksvattenanläggning. Ett egenkontrollprogram är beskrivningen av vilka rutiner som ska följas. Syftet med ett egenkontrollprogram är att underlätta och systematisera arbetet med framtagna rutiner i verksamheten.

På kommunens hemsida finns exempel på mall för egenkontrollprogram.

Driftsinstruktion

En beskrivning av anläggningen och driftinstruktioner ska finnas dokumenterande. Driftsinstruktionen ska finnas på plats ute i verksamheten och kunna visas upp för kontrollmyndigheten.

Provtagningsplan

Kvalitén på dricksvatten ska kontrolleras regelbundet och uppfylla kraven i dricksvattenföreskriften. Verksamheten ska upprätta en provtagningsplan inom egenkontrollen för regelbundna undersökningar där **provtagningspunkter samt provtagningsfrekvens (antal prov/år)** ska finnas beskrivet. I dricksvattenföreskriften bilaga 3 avsnitt C.I och C.II ska minsta antalet provtagningar per år avläsas. Förslag på hur en provtagningsplan ser ut finns på kommunens hemsida. Provtagningsplanen ska skickas in till miljö- och stadsarkitektkontoret för att fastställas av miljö- och byggnadsnämnden.

Provtagning och analys

Den som ansvarar för provtagning av dricksvattnet är den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten. Analysen av dricksvattenproverna ska ske på ackrediterat laboratorium, dessa går att finna på Swedacs hemsida, www.swedac.se. Exempelvis finns Alcontrol i Karlstad eller Eurofins i Lidköping. Analyserna består av både mikrobiologiska och kemiska parametrar. Vid beställning av analys hos laboratorium är det viktigt att man uppger att proverna gäller vatten för allmän förbrukning och att de ska analyseras enligt dricksvattenföreskriften.

Observera! Proverna ska analyseras enligt dricksvattenföreskriften.

Det finns två olika regelbundna undersökningar som ska göras av dricksvattnet. Den ena är **normal undersökning** och innebär att analys av ett fåtal ämnen i vattnet ska göras. Normal undersökning utförs på både utgående dricksvatten och dricksvatten hos användare. Den andra är en så kallad **utvidgad undersökning** vilket innebär att ett större antal ämnen ska analyseras. Utvidgad undersökning utförs på dricksvatten hos användaren och sker inte lika ofta som normal undersökning. Det är lämpligt att i möjligaste mån fördela provtagningen lika över året.

När vattnet har analyserats på laboratorium kan vattnet få bedömningen; **tjänligt, tjänligt med anmärkning** eller **otjänligt**. När vattnet är tjänligt med anmärkning eller otjänligt ska åtgärder vidtas för att vattnet ska uppnå tjänlig status. Ett otjänligt vatten ska genast informeras till miljö- och stadsarkitektkontoret. Den ansvarige producenten ska snabbt gå ut med information och råd till berörda konsumenter samt utreda orsaken till problemet. Ett vatten som är tjänligt med anmärkning är inte lika akut men ska även det utredas och åtgärdas.

Observera! Miljö- och stadsarkitektkontoret skall omedelbart informeras om ett prov bedöms som otjänligt.

Tips! För att slippa skicka in analysresultaten till kommunen på egen hand går det att på följesedeln till laboratoriet fylla i kopiemottagare. E-post: miljo-stadsarkitektkontoret@filipstad.se

Nedsättning av provtagningsfrekvens eller antal parametrar

Miljö- och byggnadsnämnden kan besluta om att minska frekvensen av den normala kontrollen och för vissa verksamheter reducera antalet parametrar i den utvidgade kontrollen, i enlighet med dricksvattenföreskriften. Verksamheten behöver komma in med en begäran om nedsättning till kontrollmyndigheten och motivera varför nedsättning bör ske. För den normala kontrollen krävs att verksamheten kan visa att resultatet av två års sammanhängande provtagning varit avsevärt bättre än de gränsvärden som anges i dricksvattenföreskriften. För den utvidgade kontrollen krävs att verksamheten kan visa att det är osannolikt att en enskild parameter kommer att förekomma i dricksvattnet i halter som skulle kunna innebära att gränsvärdet överskrids.

Vilka dokument ska in till miljö- och stadsarkitektkontoret?

- Anmälan om registrering.
- Riskklassificering med eventuellt resultat av dricksvattenprovtagning.
- En kopia av provtagningsplanen.
- Analysresultat av de dricksvattenprovtagningar som sker under året.

Begrepp och definitioner

Nedan följer förklaringar till några av de vanligt förekommande begrepp som används inom området.

Dricksvatten - Allt vatten som är avsett för dryck, matlagning eller beredning, tillverkning, bearbetning etc. av livsmedel.

Dricksvattenanläggning - Inkluderar dricksvattenverk samt vattenledningars placering, dragningar, pumpstation, borrhål etc.

Dricksvatten hos användaren - Det vatten som kommer från en tappkran.

Dricksvattenverk - Del av en anläggning för dricksvattenförsörjning som avser upptagande, beredning eller övrig hantering av dricksvatten, samt tillhörande reservoarer eller liknande anordningar för förvaring av dricksvatten.

Kontrolltid - Den tid som kontrollmyndigheten lägger på respektive anläggning för att kontrollera att lagstiftningen följs.

Parameter - Det som ska analyseras. Det kan till exempel vara kemiska parametrar såsom radon, bly, smak etc. Exempel på mikrobiologiska parametrar är E. coli, odlingsbara mikroorganismer, koliforma bakterier etc.

Provtagningsfrekvens - Hur ofta vattenprov tas.

Provtagningspunkt - Platsen där man tar vattenprov, både på utgående dricksvatten och på dricksvatten hos användare.

Råvatten - Det orenade vattnet som går in i dricksvattenanläggningen och vars ursprung är grundvatten eller ytvatten som inte blivit behandlat eller renat.

Utgående vatten - Vatten som lämnar dricksvattenanläggning efter att det har genomgått rening till dricksvatten.

Filipstads kommun

Postadress: Box 303, 682 27 Filipstad

Telefon växel: 0590-611 00

E-post: miljo-stadsarkitektkontoret@filipstad.se

www.filipstad.se

**FILIPSTADS
KOMMUN**